nieuws

LARA focust op verandering, voedseleconomie, verbondenheid en veerkracht

nieuws

Verandering, voedseleconomie, verbondenheid en veerkracht. Dat zijn de vier kernwoorden waarrond het nieuwe Landbouwrapport (LARA) is opgebouwd. Elke twee jaar bundelt het Departement Landbouw en Visserij de meest actuele gegevens waarover het beschikt in een breed gekend standaardwerk. “Door middel van data willen we nieuwe evoluties in de land- en tuinbouw zo scherp mogelijk in beeld brengen. Dat doen we met de tweejaarlijkse publicatie van het LARA, maar nu ook met de gloednieuwe cijferwebsite”, zegt Patricia De Clercq, secretaris-generaal van het Departement Landbouw en Visserij.

9 MEI 2021 – LAATST BIJGEWERKT OM 9 MEI 2021 21:52

Lees meer over:
landbouw algemeen
LARA

Het LARA beschrijft de Vlaamse land- en tuinbouw op basis van structurele, economische, sociale en omgevingsindicatoren. Voor deze achtste editie van het rapport is gekozen voor een thematische aanpak op basis van de kernwoorden verandering, voedseleconomie, verbondenheid en veerkracht. In de eerste plaats is het gericht naar al wie professioneel betrokken is bij de Vlaamse land- en tuinbouw (sectorvertegenwoordigers, land- en tuinbouwers zelf, maar ook beleidsmedewerkers en onderzoekers). Tegelijk kunnen zeker ook studenten, journalisten en burgers er hun gading in vinden

Verandering

De Vlaamse land- en tuinbouw is in volle verandering, zowel als het gaat over technologische ontwikkelingen, maar ook klimaat en globalisering spelen een grote rol. “Het gemiddelde landbouwbedrijf is de laatste jaren steeds groter geworden, zowel op vlak van oppervlakte, het aantal dieren als op vlak van economische omvang”, legt Ellen Maertens, verantwoordelijke van de dienst Kennis bij het departement, uit. “Bedrijven worden groter om voldoende inkomen te kunnen genereren, maar ook om de noodzakelijke investeringen te kunnen dragen.”

Maertens wijst erop dat die schaalvergroting gepaard gaat met specialisatie. “Vandaag zijn negen op tien bedrijven gespecialiseerd. Zij halen minstens twee derde van hun totale output uit een bepaalde teelt(groep)”, vertelt Maertens. Wat wel te zien is, is dat het percentage veeteeltbedrijven de afgelopen 20 jaar daalde van 59 naar 48 procent. De tuinbouwsector daalde in aandeel bedrijven ook van 17 naar 12 procent. De enige stijger is de subsector akkerbouw, die van 13 naar 29 procent ging. “Mogelijk oorzaken

hiervoor zijn de toename van het areaal aardappelen waardoor een aantal niet-akkerbouwbedrijven overschakelden op akkerbouw en veeteeltbedrijven die veestapel afbouwen of stopzetten", klinkt het.

> **Bedrijven worden groter om voldoende inkomen te genereren, maar ook om de noodzakelijke investeringen te kunnen dragen**
>
> Ellen Maertens - Diensthoofd Kennis, Departement Landbouw en Visserij

Ook globalisering en de klimaatverandering zorgen voor verandering in de landbouw. "Wereldwijd treedt er bikkelharde concurrentie op en de prijzen op de wereldmarkt schommelen sterk. Tegelijk zien we een brede impact van crisissen die zich ergens in de wereld afspelen", aldus Ellen Maertens. De impact van klimaatverandering zet zich op een aantal vlakken door. Zo gaan onderzoekers bij de veredeling steeds meer inzetten op droogteresistentie en anderzijds investeren landbouwers sterk in watergebruik. "Met behulp van technologie en innovatie gaan ze gerichter werken en de productiviteit verhogen, terwijl de impact op het milieu en het klimaat afneemt", luidt het.

Voedseleconomie

De eindproductiewaarde van de Vlaamse landbouw – dat is de totale omzet van land- en tuinbouwactiviteiten in Vlaanderen – bedroeg zes miljard euro. "Maar het belang van de landbouweconomie blijkt nog meer uit de handel van landbouw- en voedingsproducten. Voor deze producten is Vlaanderen netto-exporteur. De belangrijkste exportproducten zijn zuivel, vers vlees, diepvriesgroenten, aardappelbereidingen, bier en banketbakkerswerk", somt Ellen Maertens op. De agrovoedingsindustrie neemt op die manier 13 procent in van de totale Vlaamse uitvoer.

Voor het eerst besteedt het LARA ook heel wat aandacht aan het landbouwinkomen. "Evident is dat niet", zegt Danny van den Bossche, diensthoofd Omgeving bij het Departement Landbouw en Visserij. "Er bestaat geen duidelijke definitie voor landbouwinkomen. In ons rapport hebben we dit vanuit twee invalshoeken bekeken: de bedrijfseconomische productie en het louter financiële aspect." Uit die analyses blijkt dat het landbouwinkomen in de periode 2014-2018 heel sterk varieert tussen sectoren en subsectoren, maar ook tussen bedrijven van dezelfde sector. "Zelfs per bedrijf zien we grote variaties doorheen de verschillende jaren", aldus van den Bossche.

Verbreding is een vaak gehanteerde strategie van landbouwbedrijven om meer inkomen te genereren of om het inkomen stabiel te houden. Die nevenactiviteiten omvatten een hele brede scoop. "Dat gaat van loonwerk, over productie voor de korte keten tot groene zorg. Maar we zien ook dat sommige boeren kiezen voor ecosysteemdiensten als natuur- en landschapsbeheer, voor energieproductie of voor het leveren van biomassa voor de bio-economie", luidt het.

Verbinding

Deze verbredingsactiviteiten zorgen vaak voor een nauwere binding met de maatschappij, één van de andere kernwoorden van het LARA, want landbouw krijgt de laatste jaren immers zware kritiek uit de maatschappij. "We zien dat landbouwers met beide voeten in de maatschappij staan en dat zij zich ook aanpassen aan de nieuwe eisen die de maatschappij stelt op vlak van dierenwelzijn, milieu en klimaat. Maar we mogen niet vergeten dat die aanpassing ook wel tijd vraagt omdat ze gepaard gaat met grote investeringen", vertelt Ellen Maertens. Op dat vlak is het volgens haar broodnodig dat tegenover die maatschappelijke verwachtingen een correcte prijs staat voor de consument.

Wat het LARA ook aantoont, is dat dé landbouw niet bestaat. “De diversiteit aan land- en tuinbouwbedrijven is enorm. En dat is maar goed ook”, stelt Maertens, “want dé consument bestaat ook niet. Er wordt door landbouwbedrijven op veel verschillende trends ingespeeld: lekker, lokaal, gezond, duurzaam, gebruiksgemak, beleving, enz.” Die diversiteit is volgens het Departement Landbouw en Visserij ook belangrijk omdat de landbouwer er zo voor zorgt dat zijn bedrijf de nodige veerkracht kan vertonen.

Veerkracht

En daarmee komen we bij het laatste kernwoord van het LARA: veerkracht. “Het landbouw- en voedselsysteem in Vlaanderen heeft door de coronacrisis een grote stresstest ondergaan, maar toch bleek hij robuust genoeg om niet te wankelen”, stelt het Landbouwrapport. “Innovatie, diversiteit, duurzaamheid en veerkracht gaan hand in hand. In tijden van pandemie, klimaatverandering of economische crisis maakt die veerkracht het verschil”, zegt secretaris-generaal Patricia De Clercq.

De komende weken fileert VILT het Landbouw- en Visserijrapport. De meest opvallende trends en cijfers uit beide rapporten zetten we voor jullie op een rijtje.

Bron: Eigen verslaggeving

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada